

RETRATS DE FESTA [fotografia]

del 5 de setembre
al 19 d'octubre de 2012

SALA ÀGORA
Pl. de l'Ajuntament, 4

AJUNTAMENT DE CAMBRILS
Cultura

Retrats de festa

Des del segle XIX, els fotògrafs professionals i els particulars s'han sentit atrets per les festes, aquestes fites de la vida col·lectiva que revivim cada any.

Les festes són una referència per a la comunitat que les celebra, una expressió del seu patrimoni cultural i un punt de trobada i transmissió entre generacions. Van més enllà del programa i de l'entreteniment: ens identifiquen amb el lloc on vivim i amb la comunitat de la qual formem part. Donen als espais quotidians un significat extraordinari que els retornem cíclicament. Ens parlen d'un poble, de com ha estat la seva història, com és el seu present i com vol que sigui el seu futur. Fan que les persones es trobin, treballin plegades i, amb diferents rols, esdevinguin el centre d'atenció.

Aquesta exposició vol mostrar els protagonistes de les festes cambrilenques: els músics, els balladors, els cantaires, les pubilles, els que fan els preparatius... I, sempre al seu costat o envoltant-los, els cambrilencs i els forasters que viuen la festa.

Tots ells estan retratats en primer terme, sols o en grup. Sorpresos en ple acte festiu o bé posant per al fotògraf. Enmig de l'espai públic o bé en actituds que ben pocs coneixen.

L'exposició està formada per una quarantena de fotografies dels fons de l'Arxiu Municipal de Cambrils, datades entre inicis del segle XX i l'actualitat. Algunes van ser encarregades pel mateix Ajuntament de Cambrils per deixar testimoni dels actes festius. Altres procedeixen del fons de l'estudi fotogràfic Ortoneda Vernet, que entre 1950 i 1980 va retratar transversalment la vida cambrilenca i, és clar, també les festes. I moltes altres han estat cedides per famílies i persones que les conserven com a record de les celebracions on han participat al llarg de les dècades. A tots ells, moltes gràcies.

Es complementa amb dos muntatges audiovisuals que us permetran fer un recorregut pel cicle festiu cambrilenc a l'actualitat. Han estat produïts per Cambrils Audiovisual – Ràdio i Televisió de Cambrils, per l'àrea de Festes de l'Ajuntament de Cambrils i per Revista Cambrils. I, a la vitrina central, hi trobareu una tria d'altres tipus de documents relacionats directament amb l'organització de les festes cambrilenques del passat i del present.

Us proposem mirar l'exposició des de la vostra experiència personal sobre cadascun dels vessants de la festa. I us convidem a aportar els vostres records a l'Arxiu Municipal, que els recull per als cambrilencs del futur.

AJUNTAMENT DE CAMBRILS
Cultura

L'ARXIU
municipal de Cambrils

A dalt, els Reis en una de les primeres cavalcades a Cambrils, cap al 1915, acompanyats per la banda l'Harmonia del Camp. Abans del segle XX, aquests personatges eren encara més màgics i no es deixaven veure.
A baix, un xiquet diposita la seva carta i les seves il•lusions en mans del Rei Blanc (cap a 1970).

AMCAM. Fons Josep Salceda Castells. Núm. reg. 19-3-16
AMCAM. Fons Ortoneda Vernet. Núm. reg. 9354-9-A-017

El matí del 6 de gener, els xiquets i xiquetes de Cambrils esperen els Reis i els seus patges a la porta de casa o dalt del balcó. Des de fa dècades, l'Associació d'Antics Alumnes de la Salle ajuda Ses Majestats a repartir els regals casa per casa. Les dues imatges, del Pati de Missa i del carrer Creus, són de cap a 1970.

AMCAM. Fons Ortoneda Vernet. Núm. reg. 9354-2-2-1091 i 9354-2-3-701

La desfilada de carrosses va ser un dels actes principals de la festa de Sant Antoni durant gran part del segle XX. Abans de la guerra civil les organitzaven les societats i les guarnien amb mata i flors de paper. Després, van esdevenir artístiques o satíriques. Els animals i la canalla disfressada, però, van mantenir el protagonisme.

AMCAM. Cedida per un particular. Núm. reg. 7796-24

AMCAM. Fons Ortoneda Vernet. Núm. reg. 9354-2-4-0714 i 9354-1-L-5

La tradició de les carrosses per Sant Antoni es va recuperar cap a 1950, ara amb nous dissenys i construïdes per colles. Des de 1958 fins a 1972 i de 1975 a 1997 s'organitzà un concurs de carrosses de lluïment, satíriques o reivindicatives.

AMCAM. Fons Ortoneda Vernet. Núm. reg. 9354-2-4-009

AMCAM. Cedida per Mercè Sabaté. Núm. reg. 9542-4-34

Enterrament de la Sardina (1986), després que la democràcia permetés recuperar el Carnaval

AMCAM. Núm. reg. 2169-1-13

Les palmes per al dia de Rams les elaboren les artesanes, gràcies a la seva traça i a les tècniques transmeses a través de les generacions (2007)

AMCAM. Núm. reg. 8933-1-24

La benedicció de Rams havia estat una gran ocasió per retratar la canalla amb els vestits nous de primavera, com en aquesta imatge de cap a 1970. L'endemà comença la Setmana Santa, amb les professons com a actes centrals. Aquí veiem els armats (cap a 1960) i un xiquet amb vesta (cap a 1946).

AMCAM. Fons Ortoneda Vernet. Núm. reg. 9354-10-A-076 i 9354-2-3-0151.
AMCAM. Cedida per Joan Baptista Ferrando Massagué. Núm. reg. 9067-2

La canalla també té el seu paper protagonista. A dalt, xiquets al pati dels Hermanos preparats per cantar caramelles per Pasqua, abans de 1936. A baix, un grup de noies acompanya les xiquetes a la professó de Corpus, cap a 1960.

AMCAM. Cedida per Jordi Llorens Poblet. Núm. reg. 9551-1-04

AMCAM. Fons Ortoneda Vernet. Núm. reg. 9354-2-3-1145

Al mig de la primavera, Sant Jordi és la gran festa dels llibres i les roses. La façana marítima s'omple de parades (2008)

AMCAM. Núm. reg. _F249122. Foto: Classic Foto

Ballades de sardanes, presentacions de llibres i espectacles infantils completen la programació de Sant Jordi (2008)

AMCAM. Núm. reg. _F249259. Foto: Classic Foto

A mitjan segle XX, La Fira de l'Ascensió era el gran esdeveniment econòmic, festiu, social, esportiu i cultural del cicle anual cambrilenc. A dalt, les pubilles saluden les autoritats a la porta de l'antic Ajuntament, abans de la inauguració (1976). A baix, mossèn Josep Manresa beneeix el recinte firal, cap a 1965.

AMCAM. Cedida per Montserrat Garriga Barenys. Núm. reg. 8932-10-20

AMCAM. Fons Ortoneda Vernet. Núm. reg. 9354-2-2-096

El juny era temps de barris. Al llarg de la vuitada de Corpus, molts carrers del Nucli Antic celebraven el seu dia de festa, amb guarniments, dinar al carrer, música, pirotècnia, balls...

A dalt, noies al carrer Creus, cap al 1949, segurament el dimecres després de Corpus; darrera, els gegants. A baix, dinar de barris al carrer Immolats del Setge, cap a 1950.

AMCAM. Cedida per Joan Baptista Ferrando Massagué. Núm. reg. 9067-05 / AMCAM. Núm. reg.7793-25

Les referències més antigues de gegants a Cambrils corresponen a les festes dels barris. A l'esquerra, gegants del carrer Major, documentats a la dècada de 1930. A la dreta, nanos i gegants del carrer Creus, cap a 1950.

AMCAM. Cedida per Pere Siuró. Núm. reg. 7797-4-5

AMCAM. Cedida per Maria Dolors Francesch. Núm. reg. 9012-01-002

Els portadors fan arribar a Cambrils la Flama del Canigó, amb què arreu del país s'encenen moltes de les foguerades de Sant Joan (2012)

AMCAM. Núm. reg. 024. Foto: Fesalmar

El juny es tanca amb la festa de Sant Pere, patró dels mariners. A dalt, la professó ha sortit de la nova església de Sant Pere i avança cap a la façana marítima (1957). A baix, equip participant en les regates de llaguts (2012).

AMCAM. Fons Ortoneda Vernet. Núm. reg. 9354-2-4-0366 AMCAM. Núm. reg. 255. Foto: Fesalmar

Dins del programa de Sant Pere, la Festa de l'Ormeig permet divulgar aspectes dels oficis tradicionals de la pesca (2007)

AMCAM. Núm. reg. IMGP2869

La professó, per terra i per mar, és l'acte central de la festa de la Mare de Déu del Carme. A dalt, portadors de la imatge al passeig Miramar (1958-60).
A baix, acompanyants amb el vestit tradicional mariner (2006)

AMCAM. Fons Ortoneda Vernet. Núm. reg. 9354-2-3-1073
AMCAM. Núm. reg. DSC_0121. Foto: System Photo

Els diables obren el seguici festiu que acompanya les autoritats fins a l'ermita, el dia de la Mare de Déu del Camí (2008)

AMCAM. Núm. reg._F095957. Foto: Classic Foto

A l'esquerra, gegants i nanos adreçant-se a l'ermita de la Mare de Déu del Camí (2005). A sota, els timbals que acompanyen la Farnaca (2011). Acabat l'ofici, entitats, pubilles i autoritats surten al pati i fan una ofrena floral a la imatge (2008).

AMCAM. Núm. reg. 87340024. Foto: / AMCAM. Núm. reg. 344. Foto: Fesalmar
AMCAM. Núm. reg. 87330028. Foto: / AMCAM. Núm. reg. F096252. Foto: Classic Foto

Ballada de sardanes durant el vermut de festa major, al pati de l'ermita de la Mare de Déu del Camí (2011)

AMCAM. Núm. reg. 369. Foto: Fesalmar

A dalt, el ball de la Rosaura, un element de teatre popular que s'ha incorporat recentment al seguici (2008). A baix, la foscor i les espurnes amaguen els rostres dels qui recorren el Nucli Antic submergits a la Nit del Foc, un dels grans correfocs del Camp de Tarragona (2004).

AMCAM. Núm. reg. _F096008. Foto: Classic Foto

AMCAM. Núm. reg. 0019. Foto: Classic Foto

A la tarda, el correfoc infantil obre els actes de la Nit del Foc, que acaba hores més tard amb la revetlla al Parc del Pinaret (2006)

AMCAM. Núm. reg. DSCF1000. Foto: Classic Foto

A mitjan segle XX, es feia festa per la Immaculada i també l'endemà, 9 de desembre, dia del Sagrat Cor. A dalt, les noies que portaven la imatge de la Mare de Déu i l'acompanyaven amb ciris, cap a 1965. Ara, l'acte central de la festa és la professó del dia 8, després de la missa major. L'encapçala el seguici festiu i acaba amb la ballada d'elements davant de l'església de Santa Maria. A baix, bastoners i geganters, el 2004.

AMCAM. Cedida per Josep Maria Vidiella. Núm. reg. 9671-1-27 / AMCAM. Núm. reg. AA016. Foto: Classic Foto / AMCAM. Fons Ortoneda Vernet. Núm. reg. 9354-2-3-0379 / AMCAM. Núm. reg. AA030. Foto: Classic Foto

Amb diferents instruments i formacions, els músics acompanyen cadascun dels elements festius. Aquí, el flabiolaire del ball de bastons (2004)

AMCAM. Núm. reg. AA002. Foto: Classic Foto

Després dels parlaments institucionals, del discurs de la personalitat convidada, de la col·locació de les corones commemoratives i la ballada dels grups festius, el Cant dels Segadors tanca l'acte de commemoració del Setge de 1640, l'últim acte festiu de l'any (2008)

AMCAM. Núm. reg. OLE_4101. Foto: Oleastrum

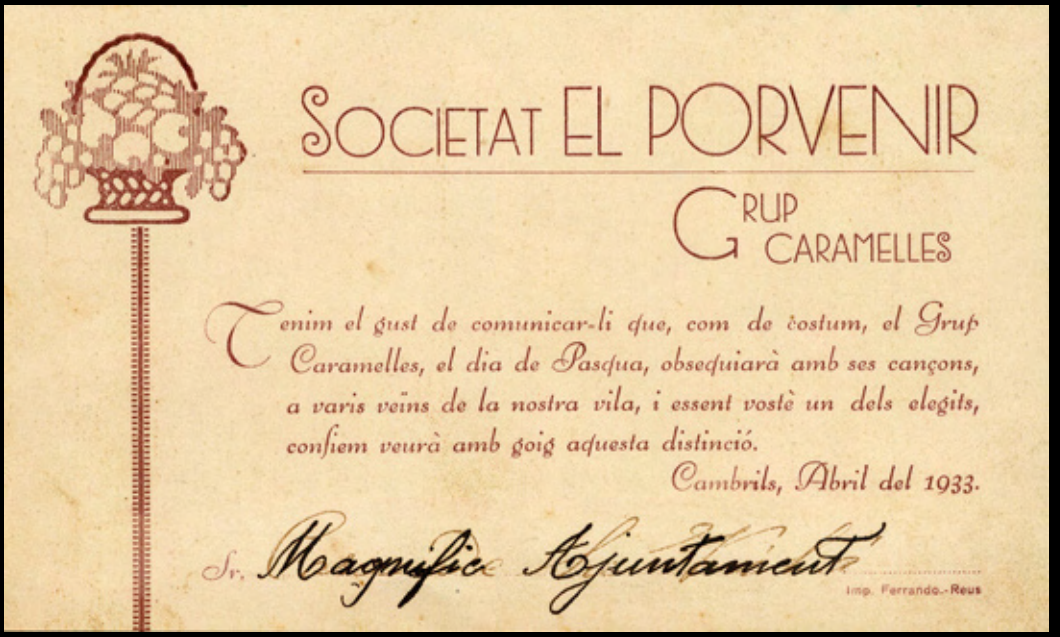
Retrat dels grups del seguici. Junt amb altres col•lectius que difícilment apareixen a les imatges, al llarg de l'any fan possible el cicle festiu de Cambrils (2006)

AMCAM. Núm. reg. _9080021. Foto: Classic Foto

Programa de les festes de Sant Antoni, fa 26 anys. Actualment els actes centrals són els Tres Tombs, l'esmorzar popular, els concursos i el ball.

AMCAM. Lligall Festa de Sant Antoni (1986)

Targeta de la societat El Porvenir (coneguda popularment com *La Cadira*), que lliuraven per anunciar a diferents particulars del municipi que el dia de Pasqua passariena a cantar caramelles sota el seu balcó. En aquest cas, la targeta s'adreça a l'Ajuntament.

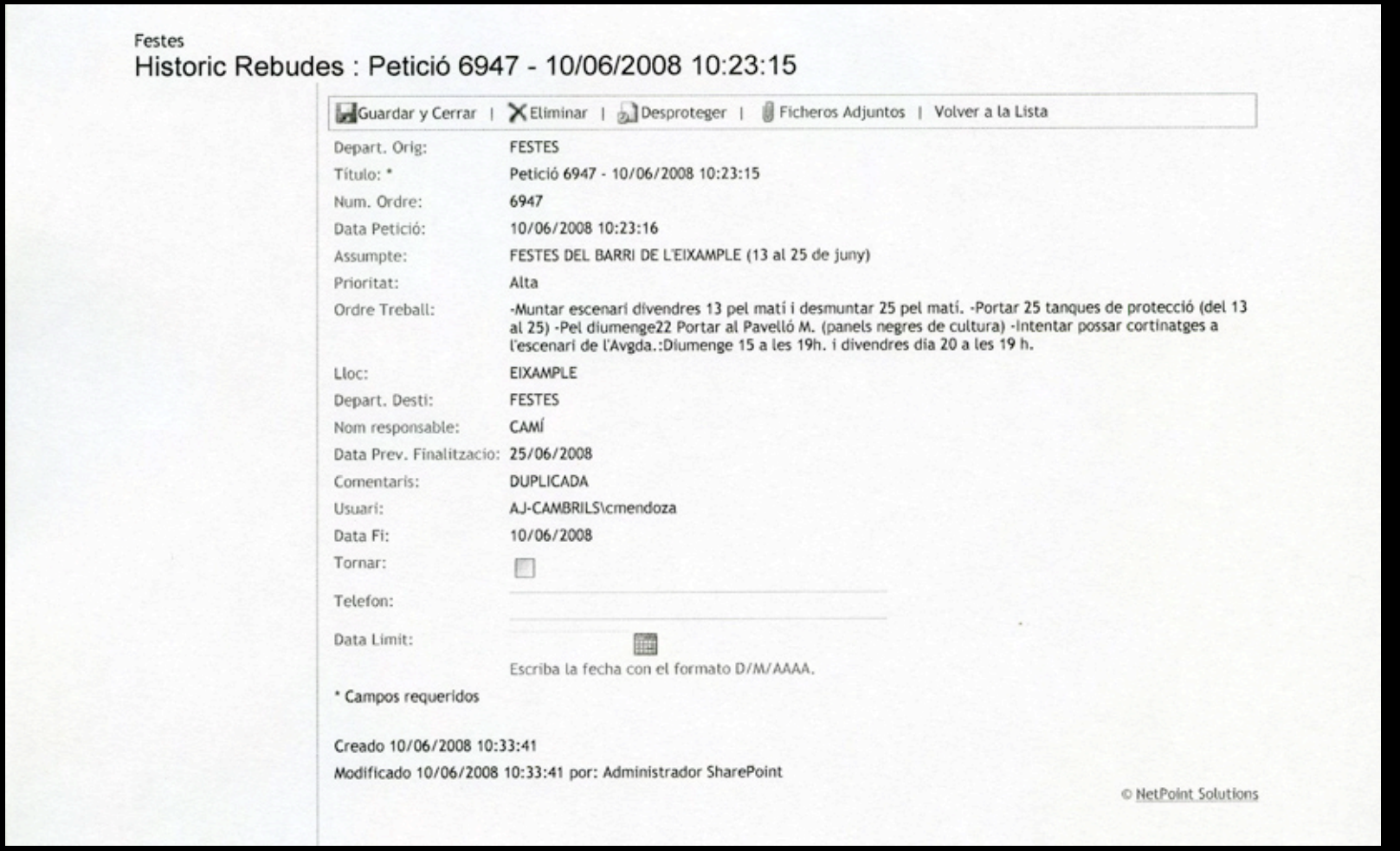
Les societats que formaven el teixit associatiu cambrilenc abans de 1939 participaven activament a les festes. Per Pasqua, sortien a cantar caramelles almenys *La Cadira*, el Centre Catòlic (*L'Agrària*) i *el Polvorín* (Sindicato de Oficios Varios).

AMCAM. Lligall Correspondència (1933)

Programa de les festes del barri de l'Eixample (2008), que mantenen l'estructura de les antigues festes de barris del Nucli Antic.

Museu d'Història de Cambrils

Festes

Historic Rebudes : Petició 6947 - 10/06/2008 10:23:15

Guardar y Cerrar | Eliminar | Desproteger | Ficheros Adjuntos | Volver a la Lista

Depart. Orig:	FESTES
Título: *	Petició 6947 - 10/06/2008 10:23:15
Num. Ordre:	6947
Data Petició:	10/06/2008 10:23:16
Assumpte:	FESTES DEL BARRI DE L'EIXAMPLE (13 al 25 de juny)
Prioritat:	Alta
Ordre Treball:	-Muntar escenari divendres 13 pel matí i desmuntar 25 pel matí. -Portar 25 tanques de protecció (del 13 al 25) -Pel diumenge22 Portar al Pavelló M. (panels negres de cultura) -Intentar possar cortinatges a l'escenari de l'Avgda.:Diumenge 15 a les 19h. i divendres dia 20 a les 19 h.
Lloc:	EIXAMPLE
Depart. Desti:	FESTES
Nom responsable:	CAMÍ
Data Prev. Finalitzacio:	25/06/2008
Comentaris:	DUPLICADA
Usuari:	AJ-CAMBRILS\cmendoza
Data Fi:	10/06/2008
Tornar:	
Telefon:	
Data Limit:	Escriba la fecha con el formato D/M/AAAA.

* Campos requeridos

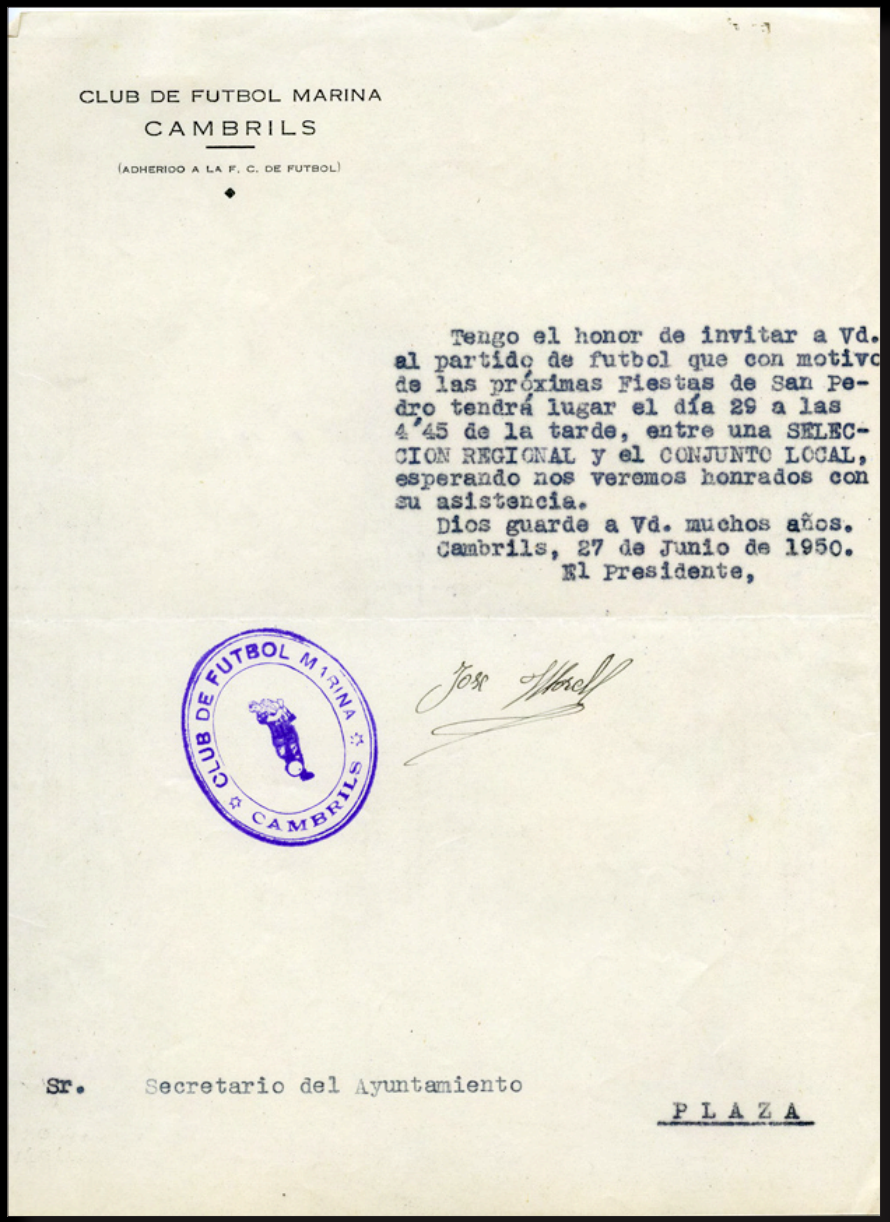
Creado 10/06/2008 10:33:41

Modificado 10/06/2008 10:33:41 por: Administrador SharePoint

© NetPoint Solutions

Abans i després de cadascuna de les festes on intervé l'Ajuntament de Cambrils, la brigada municipal treballa en el muntatge d'escenaris, taules, cadires i tot tipus d'infrastructures necessàries.

Àrea de Festes de l'Ajuntament de Cambrils

CLUB DE FUTBOL MARINA
CAMBRILS
(ADHERIDO A LA F. C. DE FUTBOL)

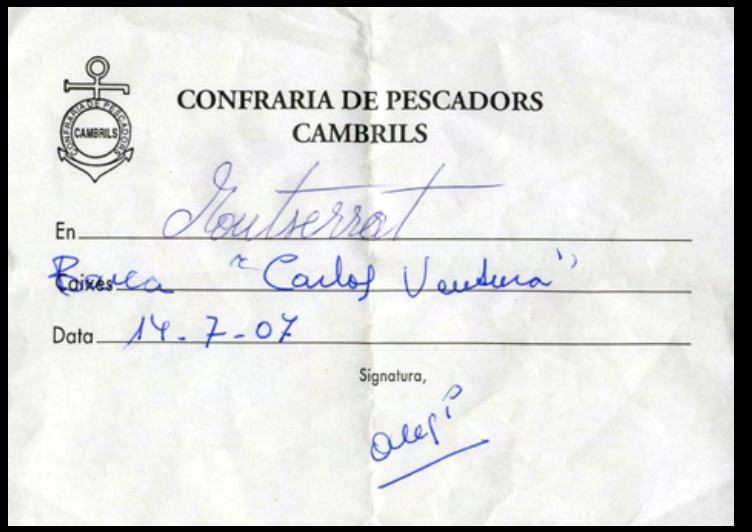
Tengo el honor de invitar a Vd. al partido de futbol que con motivo de las próximas Fiestas de San Pedro tendrá lugar el día 29 a las 4'45 de la tarde, entre una SELECCION REGIONAL y el CONJUNTO LOCAL, esperando nos veremos honrados con su asistencia.
Dios guarde a Vd. muchos años.
Cambrils, 27 de Junio de 1950.
El Presidente,

CLUB DE FUTBOL MARINA CAMBRILS

Sr. Secretario del Ayuntamiento
PLAZA

Invitació al partit de futbol que el Club Marina organitzava per Sant Pere (1950). Els actes esportius han format part regularment del programa de les festes cambrilenques.

AMCAM. Lligall *Correspondència* (1950)

CONFRARIA DE PESCADORS
CAMBRILS

En Montserrat
Barca "Carlos Ventura"
Caixes
Data 14-7-07

Signatura,

Passi individual per accedir a les passarel•les del moll i pujar a una de les barques que participa a la professó de la Mare de Déu del Carme (2007).

AMCAM. Lligall Festa de la Mare de Déu del Carme (2007)

FESTA MAJOR

MARE DE DEU DEL CAMI

CAMBRILS - SETEMBRE - 1979

Novament estem de Festa, i de Festa gran.

Qui pot dir que la Mare de Déu del Camí no mereix una festa com cal?

Qui pot allunyar-se de les festes del seu poble?

De cap de les maneres es poden omplir uns dies de festa sense pensar en el poble i aquest no pot viure la festa sense participar-hi.

L'any passat a prop vàrem estar de perdre la Festa que avui ens ocupa, aquest any cal reafirmar-la de forma contundent i per sempre.

Esperem que l'Ermita i el seu contorn sigui el focus d'aquesta manifestació popular, alegria i convivència, grans i petits, tot el poble junt per un motiu.

BONA FESTA!

PROGRAMA

DIVENDRES dia 7

a dos quarts d'onze — a la Cripta **TEATRE** obra musical: MAGRINYANA

DISSABTE dia 8

MATI — a les deu — **CERCAVILA**
poble: **Taronjada Natural.** port: **La Barríla**

a dos quarts de dotze — **MISSA MAJOR**

a la una — Pati de l'Ermita, tradicional
VERMUT CONCERT i SARDANES
Cobla COTO-FLUIX

TARDA — a dos quarts de sis — **FESTA GRAN PER LA QUITXALLA**
al Pati de l'Ermita Xocolatada, jocs, coca, rialles, cohetada a la veri-flauti, contes i gresca amb el grup **Taronjada Natural**

a les set — **TEATRE INFANTIL amb TITELLES NAIP**
presentaràn l'obra: ENRENOU A LA JUNGLA amb animals, animalons i animalassos, basat en el Llibre de la Selva.

a dos quarts de nou — **BALLADA DE SARDANES** amb la **Cobla REUS** actuació del **Ball de Bastons de CAMBRILS.**
A la Cripta projecció de la pel·lícula
Ahir i avui d'un poble ferm d'en Lluís Domingo.

DIUMENGE dia 9

TARDA — a un quart de cinc — **PARTIT de FUTBOL 2.ª Regional**
C. F. Oleastrum - Gimnàstic Tarragona

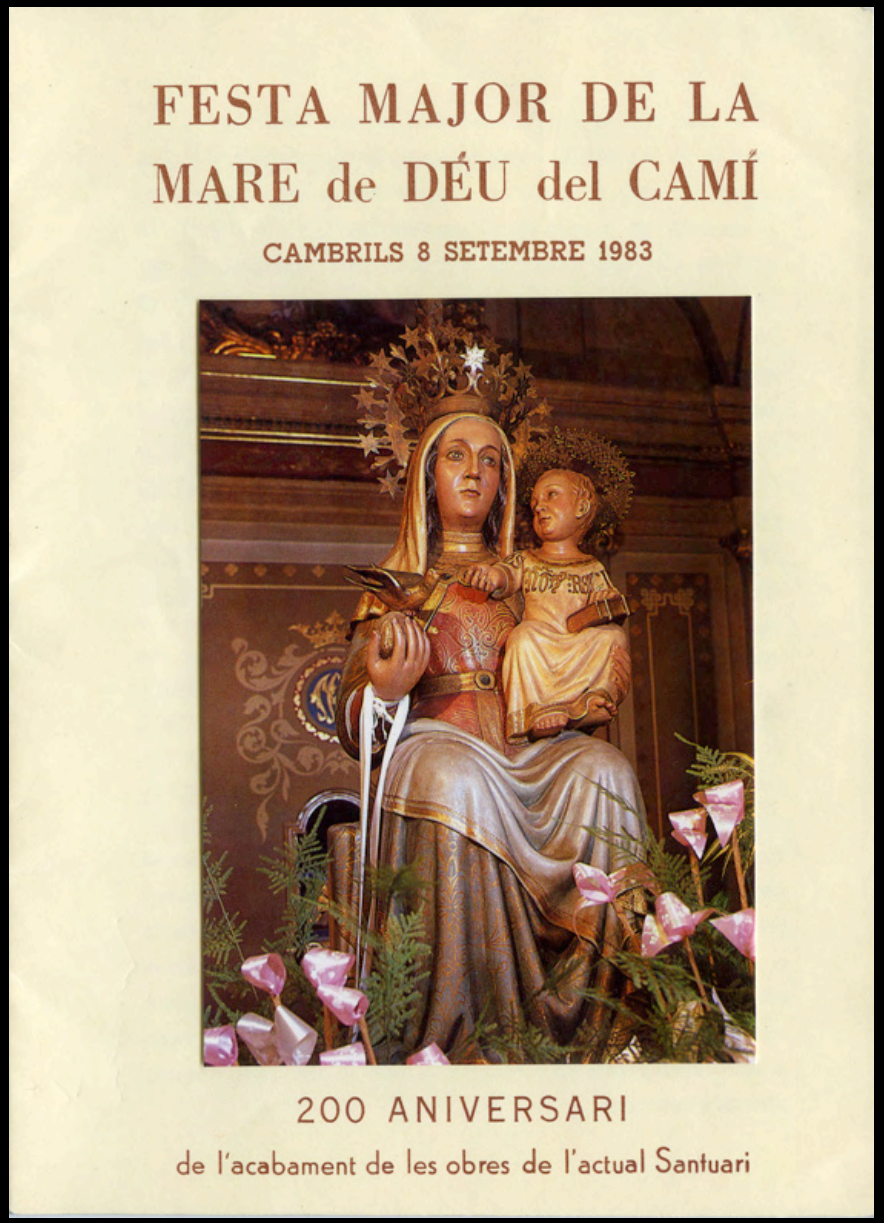
a les sis — **Commemoració de l'arribada i col·locació de la PRIMERA PEDRA DE L'ERMITA.**
La pedra arribarà en barca. Des del Port la peregrinació anirà fins a l'Ermita on es farà l'ofrena. Tots els nens del poble, vestits de catalans, poden fer la seva ofrena. Carros, orquestra, cohets, vi per a tothom. Ball de Bastons, . . .

a les deu — **FI de FESTA**
al Pati de l'Ermita **BALL - CONCERT**
amb l' orquestra **Sant Martirià de Banyoles**

ORGANITZA: Coral Verge del Camí. *PATROCINA: Ajuntament de Cambrils.*
COL·LABOREN: Pósit de Pescadors, Cooperativa Agrícola, Associació Veïns Sant Pere.

Programa de la festa major de la Mare de Déu del Camí de 1979. En aquells anys, la festa va perillar. Però la reacció col•lectiva, a partir de la commemoració de la primera pedra de l'ermita nova, va permetre la seva remuntada.

AMCAM. Lligall Festa Major de la Mare de Déu del Camí (1979)

Programa de la festa major de la Mare de Déu del Camí de 1983. La remuntada de la festa continuava. Aquell any, amb commemoració especial del segon centenari de l'acabament de l'edifici actual de l'ermita.

AMCAM. Lligall *Festa Major de la Mare de Déu del Camí* (1983).

Programa de la festa major de la Mare de Déu del Camí de 1992

AMCAM. Lligall *Festa Major de la Mare de Déu del Camí* (1992)

Cartell de la festa major de la Mare de Déu del Camí (2012).

Àrea de Festes de l'Ajuntament de Cambrils

Des de 1993 i durant una dècada, Cambrils va comptar amb una colla castellera. Aquesta Setmana dels Xiquets de Cambrils és un exemple de les activitats divulgatives que les entitats organitzen de vegades a més de l'activitat festiva en si mateixa.

AMCAM. Lligall *Diades castelleres* (1994-95)

CONGREGACIÓ DE MARÍA IM-
MACULADA I DE SANT LLUIS
GONÇAGA ····· CAMBRILS

CULTES I OBSEQUIS EN HON-
RA I GLORIA DE NOSTRA
EXCELSA PATRONA, LA
VERGE SANTÍSSIMA EN EL
MISTERI INEFABLE DE SA
CONCEPCIO IMMACULADA

¡Ave María Purissima!
¡Sens pecat fou concebuda!

Tipografia de Fernando.

*** * * * Cultes * * * ***

Dia 8 de Desembre 1918

Matí: A les 7 i mitja.

Comunió general reglamentaria de Congre-
nts, en l'Esglesia parroquial, amb plática pre-
toria pel Rvnt. Pare Predicador de la festa.

les 10 h. — Ofici solemne en l'Esglesia
l. amb sermó pel Rvnt. Pare Narcís
us.

Tarde: A les 3 i mitja.

gregants i aspirants en el local
er a pendrer part en la so-
maculada.

que havent confessat
Esglesia del Sagrat
n guanyar indult-
Papa.

Nit: A les 9 i mitja en punt.

En el Teatre del Centre Católic, tindrá lloc una SOLEMNE VETLLADA LITERARIA-MUSICAL, en obsequi als senyors Socis Protectors de la Congregació, baix el següent

Programa

1.ª PART

1. *Debajo del águila imperial.* Pessa de Gramofón.
2. *Bendita sea tu pureza.* Chor a 2 veus.
3. *La Immaculada i la Tómbola.* Discurs per En B. Pagès, Secretari de aquesta Congregació.
4. *La Providencia divina.* Poesía per A. Cros.
5. *Le réveil de la foret.* Pessa de Gramofón.
6. *De actualidad.* Diáleg entre J. Barrios y B. Ortoneda.
7. *Discurs,* pel Rvnt. Sr. Director, suplent de la Congregació, En Josep Brú, Pbre.
8. *¡Viva España!* Sarsuela interpretada pels membres de la Secció Sabatina.

2.ª PART

1. *Debajo del águila doble.* Pessa de Gramofón.
2. *Tota pulchra es Maria.* (J. Franck). Chor.
3. *Sou tota pura.* Poesía per A. Vernet.
4. *El Maestro Cuchillada.* Diáleg entre B. Bladé i P. Aguiló.
5. *Serenata turca.* Pessa de Gramofón.
6. **LA MORT DEL AVI.** Divertida comedia de costums catalanes d'En Josep Abril Virgili, interpretada pels Srs. Ll. Recasens, B. Pagès, D. Castells, A. Mercé, J. Pellissé, J. Ferré i J. Roger.

SALVE REGINA

NOTA.--Pels Srs. Socis Protectors de la Congregació i famílies dels Congregants, se despatxaràn entrades que's serviràn demanar amb anticipació.

Programa de la festa de la Immaculada (1918). El teatre era omnipresent en les celebracions de principis de segle, al costat dels actes religiosos i benèfics.

AMCAM. Cedit per Jaume Mercé

Organitzen

AJUNTAMENT DE CAMBRILS
Cultura

L'ARXIU
municipal de Cambrils

Col·labora

MUSEU D'HISTÒRIA
CAMBRILS

Cambrils, setembre de 2012